

پیشنهادهای نوروزی تحریریه قفسه کتاب

وصف العیش، نصف العیش

الهام اشرفی

منتقد ادبی و
ویراستار

اسم نوروز که می آید، همه توجه‌شان به تعطیلات چندین‌روزه‌اش جلب می‌شود، درحالی‌که خودم و حتما شما هم تجربه کرده‌اید که این تعطیلات به‌ظاهر طولانی، در چشم‌برهم‌زدنی تمام می‌شود و به‌رغم آنچه از بیرون به نظر

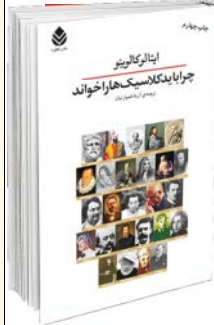
می‌آید، چندان فرصتی برای کتاب‌خواندن یا فیلم دیدن نداریم. از این‌رو، خودم در این روزها کتاب‌های حجیم و سخت‌خوان را شروع نمی‌کنم. چون لایه‌های مهمانی‌ها و رخت‌های بعد از ظهرهای آفتابی بهار، نمی‌شود دل به کتاب‌های سخت‌خوان و پریچ‌وخم‌روایی داد. ماه رمضان هم همین‌گونه است، وقتی شروع می‌شود با خودمان فکر می‌کنیم در ساعات طولانی روزه‌داری که کمتر به امور خوردن و حاشیه‌هایش می‌پردازیم، کتاب

خواندن بهترین گزینه خواهد بود که البته بهترین گزینه هست اما نه از نوع سخت‌خوانش! پیشنهاد من خواندن سفرنامه‌های منصور ضابطیان است: «مارک ویلو»؛ مستندنگارهایی از سفر به چند کشور اروپایی، «استانبولی»؛ مستندنگاری از سفر راوی به شهر استانبول ترکیه و «جای نعنا»؛ سفرنگاری از کشور مراکش. می‌شود اینها را خواند و نرفته، در تجربه‌های بصری نویسنده شریک شد.

چرا باید کلاسیک‌ها را خواند؟

درخت‌نشین» و «شوالیه ناموجود» می‌شناسند؛ رمان‌هایی که ویژگی‌شان سبک و زبان خاص کالوینو است. اما از او غیر از رمان کتاب‌های دیگری نیز به فارسی ترجمه شده که «چرا باید کلاسیک‌ها را خواند» یکی از آنهاست. عنوان این کتاب که مجموعه مقالاتی در مورد ادبیات است، از نام اولین مطلب گرفته شده و در آن به این موضوع می‌پردازد که چرا آثار کلاسیک با گذشت سال‌ها از تولیدشان، همچنان خوانده می‌شوند. از نظر وی آثار کلاسیک را حتی اگر در جوانی خوانده‌ایم، باید

یک بار دیگر در میانسالی هم بخوانیم؛ زیرا هربار با تغییر ما، دریافت‌مان از اثر نیز تغییر کرده‌است. او در ادامه به بررسی آثار نویسندگانی از قرن چهارم پیش از میلاد تا قرن بیستم میلادی پرداخته‌است. جالب این‌که نظامی گنجوی هم در شمار این نویسندگان است.

پونه فضالی

منتقد ادبی

«چرا باید کلاسیک‌ها را خواند» ایتالو کالوینو نوشته خانم جهان احمدی «یکی میان زندگی ما راه می‌رود» نوشته خانم سمیه عالمی ایتالو کالوینو نویسنده ایتالیایی نامش برای مخاطب فارسی‌زبان رمان خوان آشناست. اغلب او را با سه‌گانه «ویکت دونهیم‌شده»، «بارون

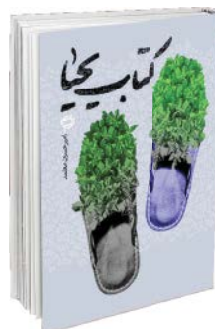
۳ پیشنهاد مذهبی و نوروزی

کتاب یحیا

داستانی کوتاه، روان و زیبا بر اساس روز نوشته‌های یک طلبه مبلغ به نام یحیاست که در ماه رمضان برای تبلیغ به روستایی در گیلان می‌رود و یک ماه آنجا زندگی می‌کند. امیرحسین معتمد در کتاب خود به خوبی توانسته ارتباط دلی و قلبی، همکاری و هم‌زبانی و خلاصه زیست یحیا را با مردم روستا بیان کند. یحیای طلبه فقط به خواندن نماز جماعت و مسأله‌گویی و بیان احکام برای مردم اکتفا نمی‌کند، بلکه با ارتباط‌گیری مناسب، پای درد دل اهالی روستا می‌نشیند و تلاش می‌کند در رفع مشکلات مردم حرکت کند. این اتفاق، او را تبدیل به یک روحانی متفاوت برای اهالی نسبت به مبلغان سال‌های قبل می‌کند؛ یحیا می‌تواند جایش را بین آنان باز کند و بیش از پیش اثرگذار شود. کتاب یحیا، داستانی نسبتاً کوتاه، شیرین و دلنشین است.

۳۶۵ روز در صحبت قرآن

استاد حسین محی‌الدین

الهی‌قمشه‌ای، ۳۶۵ بخش از قرآن را که برخی شامل یک آیه و برخی چند آیه می‌شود انتخاب کرده و در هر بخش، تفسیر کوتاهی از آیات را به همراه اشعار، قطعه‌های ادبی و حکایات مربوط به مضمون آن بخش، آورده‌اند. این بخش‌ها شامل موضوعات گوناگون اخلاقی، عرفانی، احکامی، داستانی و... است و موارد مختلفی را در برمی‌گیرد. بسیار کتاب زیبا، ارزشمند و پر مفهومی برای ارتباطی عمیق‌تر از صرف تلاوت آیات باقرآن است. به عنوان نمونه در بخشی از کتاب نوشته‌است: ایمان به خدا و قیامت به صرف اقرار و شهادت حاصل نمی‌شود بلکه نشانه‌های واقعی و حقیقی دارد.

چنان‌که سعدی می‌گوید:

موجد چه زریزی اندر برش

چه شمشیر هندی نهی بر سرش

امید و هراسش نباشد ز کس

بر این است بنیاد توحید و بس

و مولانا می‌گوید:

چیست توحید خدا، افروختن

خویش را پیش واحد سوختن

و می‌کوشد به نوبه خود به این سؤال، پاسخ بدهد. به این ترتیب این کتاب، در تاریخ نمی‌ماند و علی (ع) و غدیر را برای امروز ما بازخوانی می‌کند. انسان آسمان، ششمین جلد از مجموعه «در قلمرو اندیشه امام موسی صدر» است که مجموعه‌ای از سخنرانی‌ها و نوشته‌های او درباره امام علی (ع) است.

پروژه او بود.

متحد کردن کشورهای عرب و در ذیل آن اتحاد شیعه و سنی، شاخه‌ای از پروژه امام موسی صدر بود. اگر این پروژه با موفقیت انجام می‌شد، افکار عمومی دنیا درباره اسلام هم تغییر پیدا می‌کرد و در قدم بعدی شاید برقراری دیالوگ بین دنیای مسیحیت و دنیای اسلام رنگ حقیقت به خود می‌گرفت.

«انسان آسمان» مجموعه‌ای از سخنرانی‌ها و نوشته‌های امام موسی صدر درباره امام علی (ع) است. این کتاب از ما می‌پرسد اگر حضرت علی (ع) امروز در میان ما حضور داشت، چه می‌کرد و چه واکنشی نشان می‌داد؟

پس از ۲۰ سال

در بین رمان‌های تاریخی. مذهبی که بیشتر به روایت بخشی از زندگی معصومین پرداخته، برخی تحلیل وقایع و افراد را نیز در داستان خود وارد کرده‌اند. یکی از بهترین نمونه‌های این‌مسأله، کتاب پس از ۲۰ سال اثر سلمان کدیور است. در این کتاب مفصل و زیبا، در دل داستانی پر پیچ و خم از تضادها و درگیری‌ها و اندیشه‌های مختلف به همراه چاشنی عشق، مهم‌ترین وقایع از حدود سال ۳۰ تا ۲۸ قمری را مرور می‌کنیم. داستان با حضور جناب ابودر در شام و اعتراضات او به معاویه آغاز می‌شود و در ادامه به ماجراهای قتل خلیفه سوم، خلافت امیرالمومنین و جنگ صفین می‌رسیم. شخصیت اصلی داستان، سلیم، که ساکن شام و فرزند فرمانده سپاه معاویه است، بین علی و معاویه به تردید می‌افتد. از طرفی نصایح ابودر او را به تردید وامی‌دارد و همچنین مقام و منصب خود و خانواده‌اش در شام؛ عدل، محوری‌ترین اصل کتاب است که به خوبی در دل داستان بیان شده‌است.

محمد رضا خراسانی‌زاده

نویسنده

انسان آسمان؛ اثر امام موسی صدر، موسسه فرهنگی تحقیقاتی امام موسی صدر جنگ پرمات؛ فاطمه تقی‌زاده نشر جمکران گذار؛ حامد عسکری نشر مهرستان

رضا شعبانی

خبرنگار

امام موسی صدر قابلیت این را داشت که با منظومه فکری خود و اعتقاداتش و برنامه‌های عملی که در پیش گرفته بود، سرنوشت همه خاورمیانه را عوض کند. در واقع قضیه فلسطین و وحدت همه مردم خاورمیانه، مهم‌ترین

پیشنهاد ویژه

۲۳ قصه از تولستوی

هاشم نصیری

نویسنده

این مجموعه شامل چند داستان کوتاه از تولستوی است که توسط انتشارات قطره گردآوری شده و شامل داستان‌های معروفی از جمله «خدا آگاه است و صبور»، «دو پیرمرد»، «هر جا عشق هست، خدا هم هست»، «دختر بچه‌های عاقل‌تر از مردها»، «الیاس»، «سه تارک دنیا»، «بچه جن و تکه نان»، «چه مقدار زمین نیاز است»، «طبل تو خالی»، «گناهکار پشیمان»، «قهوه خانه سورت»، «بسیار گران»، «کار، مرگ، بیماری»، «پسر خوانده» و... است.

از ویژگی‌های جالب این مجموعه، شباهت‌های موضوعات آن با حکایت‌های مثنوی معنوی است. اگر بخواهیم درنمایه کلی این مجموعه را به صورت خلاصه بیان کنیم، در یک جمله باید بگوییم که تولستوی مثل همیشه اولویت را به بیان مباحث اخلاق و رفتار نیکوی اجتماعی داده‌است. این مجموعه می‌تواند فرصتی مناسب برای شروع مطالعه آثار فاخر ادبیات داستانی رئالیستی روسیه باشد.

اگر از جمله افرادی هستید که جزئیات و نکات نهفته در آن برایتان اهمیت دارد

و همیشه به قول معروف

مو را از ماست بیرون

می‌کشید، بر شما لازم

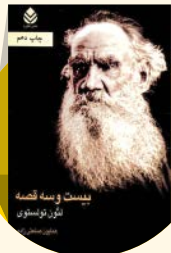
است آثار انتوان چخوف

را مطالعه کنید؛ چرا که

برای او نیز جزئیات مهم

است و به جرأت می‌توان

گفت از جمله نویسندگانی

است که از در کنار هم قرار دادن جزئیات به کل موضوع می‌رسد و شخصیت‌هایش داستان را پردازش می‌کند. چخوف تالیفات بسیاری در زمینه ادبیات داستانی و نمایشی دارد که همگی از ارزش ادبی و هنری بالایی برخوردار است.

به نظر می‌رسد برای ورود به دریای عظیم آثار این نویسنده بزرگ، بهتر باشد سراغ داستان‌های کوتاه برویم. داستان‌هایی که حدود پنج تا ۱۰ صفحه است و در کتاب بهترین داستان‌های کوتاه چخوف توسط انتشارات نگاه گردآوری شده‌است.

فئودور داستایفسکی از نویسندگان نامدار ادبیات روسیه است که به شخصیت‌پردازی‌های درونی و موشکافانه‌اش مشهور شده‌است.

برای او دگرگونی‌ها و کشمکش‌های ذهنی و روانی شخصیت‌ها اهمیت به‌سزایی دارد و همواره سعی می‌کند با گره زدن معضلات پیچیده فردی شخصیت‌ها و نابهنجاری‌های اجتماعی، دغدغه‌های شخصی خودش را مطرح کند.

او هم‌زمان با شخصیت‌پردازی به روان‌شناسی شخصیت‌ها نیز می‌پردازد که در همین راستا می‌توان به رمان پر فروش، جنایت و مکافات اشاره کرد. دیگر آثار او مانند برادران کارامازوف، شب‌های روشن و ابله نیز از محبوبیت جهانی ویژه‌ای برخوردار است.

این ویژگی در داستان‌های کوتاه او نیز نمایان است و برای آشنایی اولیه با قلم این نویسنده، کتاب شاهکارهای کوتاه از داستایفسکی که توسط انتشارات حامی منتشر شده، می‌تواند راهگشا و مفید باشد.